

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Профілактика стоматологічних захворювань
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра стоматології
Розробник(и)	Лахтін Юрій Володимирович
Рівень вищої освіти	Третій рівень вищої освіти, НРК – 8 рівень, QF-LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	1 тиждень протягом 4-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 50 год. становить контактна робота з викладачем (30 год. лекцій, 20 год. практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Стоматологія"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Здобуття здобувачами вищої освіти рівня доктора філософії загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, достатніх для продукування нових ідей та направлених на розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності в стоматології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Актуальні питання профілактики основних стоматологічних захворювань

Тема 1 Методи профілактики основних стоматологічних захворювань

Умови виникнення та розвитку карієсу зубів Загальні та місцеві фактори, що визначають карієсрезистентність емалі, методи її оцінки. Карієсрезистентність. Карієсогенна ситуація. Оцінка та способи її усунення. Роль фтору у профілактиці карієсу. Сучасні ставлення до механізму дії фторидів. Методи та засоби фторидпрофілактики карієсу. Екзогенні і ендогенні методи профілактики. Оцінка стану тканин пародонту із застосуванням пародонтальних індексів (СРІТN, РМА, КПІ, ІІ). Методи та засоби профілактики захворювань пародонту. Значення гігієни ротової порожнини у профілактиці запальних захворювань пародонту. Роль шкідливих звичок у формуванні зубощелепних аномалій та способи їх усунення. Значення нормалізації функцій жування, дихання, ковтання, організації харчування у грудному віці, санації порожнини рота та носоглотки у запобіганні розвитку зубощелепних аномалій у дітей. Антенатальна профілактика основних стоматологічних захворювань. Роль стоматологічного просвітництва, гігієнічне виховання вагітних жінок у профілактиці стоматологічних захворювань у дітей. Роль гігієни у профілактиці стоматологічних захворювань. Визначення термінів індивідуальної та професійної гігієни порожнини рота. Теоретичне обґрунтування профілактики карієсу та лікування ранніх форм. Профілактика ранніх форм карієсу. Визначення комплексу профілактичних заходів із урахуванням пародонтального статусу. Заходи профілактики стоматологічних захворювань вагітних жінок

Тема 2 Комунальна профілактика стоматологічних захворювань

Епідеміологічне стоматологічне обстеження населення. Рівні поширеності та інтенсивності карієсу та захворювань пародонту за критеріями ВООЗ. Планування програм профілактики стоматологічних захворювань. Рівні впровадження програм профілактики. Програма профілактики стоматологічних захворювань у вагітних та дітей раннього віку.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Виявляти фактори ризику виникнення основних стоматологічних захворювань
РН2	Застосовувати методи та засоби профілактики основних стоматологічних захворювань на індивідуальному, груповому та популяційному рівнях
РН3	Проводити епідеміологічне стоматологічне обстеження населення
РН4	Планувати програми профілактики стоматологічних захворювань на індивідуальному, груповому та популяційному рівнях

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Методи профілактики основних стоматологічних захворювань

Лк1 "Загальні та місцеві фактори ризику виникнення карієсу зубів" (денна)

Загальні та місцеві фактори ризику виникнення карієсу зубів. Умови виникнення та розвитку карієсу зубів Загальні та місцеві фактори, що визначають карієсрезистентність емалі, методи її оцінки. Карієсрезистентність. Карієсогенна ситуація. Оцінка та способи її усунення.

<p>Лк2 "Загальні методи профілактики карієсу" (денна)</p> <p>Загальні методи профілактики карієсу: здоровий спосіб життя, загартовування, збалансоване харчування, стоматологічна санітарно-просвітницька робота, гігієнічне виховання населення, диспансеризація.</p>
<p>Лк3 "Методи фторидпрофілактики карієсу" (денна)</p> <p>Методи фторидпрофілактики карієсу. Роль фтору у профілактиці карієсу. Сучасні ставлення до механізму дії фторидів. Методи та засоби фторидпрофілактики карієсу</p>
<p>Лк4 "Ендогенні (системні) методи профілактики карієсу зубів" (денна)</p> <p>Ендогенні (системні) методи профілактики карієсу зубів та засоби: фторування питної води, молока, солі, таблетки фториду натрію. Показання, протипоказання, дозування, методика виконання, ефективність застосування.</p>
<p>Лк5 "Екзогенні (місцеві) методи профілактики карієсу зубів" (денна)</p> <p>Екзогенні (місцеві) методи профілактики карієсу зубів та засоби: ремінералізуючі засоби, фторидовмісні лаки, гелі, розчини для полоскань та аплікацій, фторидовмісні зубні пасти. Показання, протипоказання, техніка виконання, ефективність</p>
<p>Лк6 "Профілактика фісурного карієсу" (денна)</p> <p>Метод герметизації фісур зубів. Показання, протипоказання, методики, оцінка ефективності. Сучасні матеріали для герметизації фісур.</p>
<p>Лк7 "Фактори ризику виникнення некаріозних уражень зубів" (денна)</p> <p>Фактори ризику виникнення некаріозних уражень зубів: флюороз. флюорозу. Оптимальний вміст фторидів у питній воді для різних кліматичних зон. Індивідуальні та колективні профілактичні заходи при флюорозі. Чинники ризику виникнення місцевої та системної гіпоплазії емалі. Профілактика гіпоплазії. Профілактика некаріозних уражень, що виникають після прорізування зуба: стирання твердих тканин зуба, ерозії емалі, некроз. Підвищена чутливість до твердих тканин зуба. Фактори ризику виникнення та профілактика підвищеної чутливості зубів</p>
<p>Лк8 "Загальні та місцеві фактори ризику та причини виникнення захворювань пародонту" (денна)</p> <p>Оцінка стану тканин пародонту із застосуванням пародонтальних індексів (СРІТN, РМА, КРІ, ПІ). Методи та засоби профілактики захворювань пародонту. Значення гігієни ротової порожнини у профілактиці запальних захворювань пародонту.</p>
<p>Лк9 "Фактори ризику виникнення та розвитку зубощелепних аномалій у дітей" (денна)</p> <p>Фактори ризику виникнення та розвитку зубощелепних аномалій у дітей: ендогенні та екзогенні. Роль шкідливих звичок у формуванні зубощелепних аномалій та способи їх усунення. Значення нормалізації функцій жування, дихання, ковтання, організації харчування у грудному віці, санації порожнини рота та носоглотки у запобіганні розвитку зубощелепних аномалій у дітей. Аномалії розвитку слизової оболонки рота – фактор ризику виникнення зубощелепних аномалій. Методи та засоби профілактики зубощелепних аномалій.</p>

<p>Лк10 "Аntenатальна профілактика стоматологічних захворювань" (денна)</p> <p>Вплив перебігу вагітності на формування зубощелепної системи дитини. Антенатальна профілактика основних стоматологічних захворювань. Роль стоматологічного просвітництва, гігієнічне виховання вагітних жінок у профілактиці стоматологічних захворювань у дітей. Обґрунтування системи профілактики карієсу зубів. Чинники, що визначають внутрішньоутробний розвиток плода (материнські, плодові, плацентарні). Чинники ризику, які діють у ембріональний період розвитку. Загальні методи профілактики карієсу (сан-просвітницька робота з вагітними жінками, усунення або корекція факторів ризику, заходи, що підвищують резистентність організму), гігієнічне виховання.</p>
<p>Пр1 "Гігієна порожнини рота" (денна)</p> <p>Гігієна порожнини рота - метод первинної профілактики основних стоматологічних захворювань. Роль гігієни у профілактиці стоматологічних захворювань. Визначення термінів індивідуальної та професійної гігієни порожнини рота. Індекси гігієни. Етапи професійної гігієни ротової порожнини. Класифікація зубних відкладень, способи їх видалення.</p>
<p>Пр2 "Засоби і предмети гігієни порожнини рота" (денна)</p> <p>Засоби і предмети гігієни порожнини рота, показання до застосування</p>
<p>Пр3 "Початковий карієс, зміни в емалі при початковому карієсі" (денна)</p> <p>Рання діагностика карієсу. Теоретичне обґрунтування профілактики карієсу та лікування ранніх форм. Профілактика ранніх форм карієсу. Принципи лікування осередкової демінералізації. Методи та засоби</p>
<p>Пр4 "Методи та засоби профілактики захворювань пародонту" (денна)</p> <p>Значення гігієни ротової порожнини у профілактиці запальних захворювань пародонту. Визначення комплексу профілактичних заходів із урахуванням пародонтального статусу. Реєстрація стану тканин пародонту. Практичне освоєння пародонтальних індексів: СРІТН, КІІ, РМА</p>
<p>Пр5 "Заходи профілактики стоматологічних захворювань вагітних жінок" (денна)</p> <p>Фактори, що визначають внутрішньоутробний розвиток плода (материнські, плодові, плацентарні). Чинники ризику, що діють в ембріональний період розвитку. Загальні методи профілактики карієсу (санпросвіт робота з вагітними жінками, усунення або корекція факторів ризику, заходи, що підвищують резистентність організму), гігієнічне виховання</p>
<p>ІндЗан1 "Науково-пошукова робота за темою дисертаційного дослідження" (денна)</p> <p>Науково-пошукова робота за темою дисертаційного дослідження</p>
<p>Тема 2. Комунальна профілактика стоматологічних захворювань</p>

<p>Лк11 "Епідеміологічне стоматологічне обстеження населення" (денна)</p> <p>Мета, завдання, етапи, методика, реєстрація та аналіз результатів. Калібрування спеціалістів, що беруть участь в обстеженні. Визначення поняття епідеміології. Цілі епідеміологічного дослідження. Аналіз результатів обстеження</p>
<p>Лк12 "Показники стоматологічної захворюваності" (денна)</p> <p>Рівні поширеності та інтенсивності карієсу та захворювань пародонту за критеріями ВООЗ. Оцінка рівня стоматологічної допомоги населенню. Моніторинг стоматологічної захворюваності населення</p>
<p>Лк13 "Планування програм профілактики стоматологічних захворювань" (денна)</p> <p>Ситуаційний аналіз – основа планування програм профілактики. Мета, завдання програми, вибір методів та засобів. Персонал, що у виконанні програми, матеріальне забезпечення. Оцінка ефективності програми. Прогнозування стоматологічної захворюваності. Комплексні програми оздоровлення населення. Основні засади розробки програм профілактики. Етапи планування програм профілактики стоматологічних захворювань Індивідуальні способи профілактики. Групові програми профілактики Організатори та виконавці групової профілактичної програми. Профілактичні заходи та санітарно-просвітницька робота з різними групами. Рекомендації ВООЗ щодо профілактики</p>
<p>Лк14 "Рівні впровадження програм профілактики" (денна)</p> <p>Рівні впровадження програм профілактики: індивідуальний, груповий, популяційний. Організаційні заходи щодо впровадження програми профілактики</p>
<p>Лк15 "Програма профілактики стоматологічних захворювань у вагітних та дітей раннього віку" (денна)</p> <p>Програма профілактики стоматологічних захворювань у вагітних та дітей раннього віку</p>
<p>Пр6 "Освоєння методик проведення епідеміологічного обстеження" (денна)</p> <p>Освоєння методик проведення епідеміологічного обстеження</p>
<p>Пр7 "Розробка, впровадження та оцінка ефективності програм профілактики карієсу зубів" (денна)</p> <p>Розробка, впровадження та оцінка ефективності програм профілактики карієсу зубів</p>
<p>Пр8 "Розробка, впровадження та оцінка ефективності програм профілактики захворювань пародонту" (денна)</p> <p>Розробка, впровадження та оцінка ефективності програм профілактики захворювань пародонту</p>
<p>Пр9 "Розробка, впровадження та оцінка ефективності програм антенатальної профілактики стоматологічних захворювань" (денна)</p> <p>Розробка, впровадження та оцінка ефективності програм антенатальної профілактики стоматологічних захворювань</p>

Пр10 "Етапи планування програм профілактики стоматологічних захворювань" (денна) Етапи планування програм профілактики стоматологічних захворювань
ІндЗан2 "Науково-пошукова робота за темою дисертаційного дослідження" (денна) Науково-пошукова робота за темою дисертаційного дослідження

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до лекцій
НД2	Підготовка до практичних занять
НД3	Підготовка до атестації
НД4	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД5	Підготовка пошуково-дослідницької роботи
НД6	Самонавчання

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекції-дискусії
МН2	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study)
МН3	Проблемно-пошуковий метод
МН4	Практико-орієнтоване навчання

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО2	Розв'язування ситуаційних завдань
МФО3	Експрес-тестування
МФО4	Захист презентацій та рефератів

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Поточний контроль
МСО2	Підсумковий контроль: залік

Контрольні заходи:

Семестр викладання	100 балів
МСО1. Поточний контроль	60
	60
МСО2. Підсумковий контроль: залік	40
	40

Контрольні заходи в особливому випадку:

Семестр викладання	100 балів
МСО1. Поточний контроль	60
	60
МСО2. Підсумковий контроль: залік	40
	40

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Макети та муляжі (зубів, щелеп)
ЗН5	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН6	Спеціалізований стоматологічний кабінет з устаткуванням і стандартним набором стоматологічного інструментарію, обладнання та інструментарій для проведення дентальної імплантації, набір дентальних імплантатів

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Профілактика стоматологічних захворювань : навч. посіб. / Н. І. Смоляр, О. М. Гуменюк, Т. П.Кравець та ін.; за заг. ред. Н. І. Смоляр, О. М. Гуменюк. — Львів : Магнолія 2006, 2019. —368 с.
2	Профілактика стоматологічних захворювань : навч. посіб. / Т. І. Заяць, Л. О. Жуковська. — 2-ге вид. — Львів : Новий світ-2000, 2018. — 322 с.
3	Профілактика стоматологічних захворювань : підручник / Л. Ф. Каськова, О. О. Кулай, О. В.Хміль та ін.; за ред. Л. Ф. Каськової. — стереотип. вид. — Львів : Магнолія 2006, 2019. — 404 с.
4	Профілактика стоматологічних захворювань [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. С.Мельник, Л. Ф. Горзов, Л. М. Білищук. — Ужгород, 2019. — 136 с.
Допоміжна література	
1	Індексна оцінка пародонтального статусу : навч. посіб. / В. Ф. Куцевляк, Ю. В. Лахтін. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Суми : ВВП "Мрія", 2015. — 104 с.
2	Терапевтична стоматологія дитячого віку Том1: підруч./ Л.О. Хоменко, Ю.Б.Чайковський, Н.І.Смоляр [та ін.]; за ред. проф. Л.О. Хоменко. – К.: Книга плюс, 2014.- 432 с
3	Терапевтична стоматологія дитячого віку Том 2: підруч./ Л.О. Хоменко, Ю.Б.Чайковський, О.В. Савичук [та ін.]; за ред. проф. Л.О. Хоменко. – К.: Книга плюс, 2016.- 328 с.
4	Мазур, І. П. Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології : навч. посіб. / І. П.Мазур, М. В. Хайтович, Л. І. Голопихо. - К. : Медицина, 2018. - 376 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Б і б л і о т е к а м е д и ч н о г о і н с т и т у т у С у м Д У - https://med.sumdu.edu.ua/biblioteka-medichnogo-institutu/
2	Інституційний репозитарій СумДУ - http://essuir.sumdu.edu.ua/?locale=uk
3	Біблотекa СумДУ - http://library.sumdu.edu.ua/
4	Т е м а т и ч н і (м е д и ч н і н а у к и) р е с у р с и - https://library.sumdu.edu.ua/uk/e-resursy/tematychni-resursy-vilnoho-dostupu/medychni-nauky.html
5	Наукові ресурси України - http://www.nbuv.gov.ua/node/1539

	<p>РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Профілактика стоматологічних захворювань»</p> <p>Ступінь вищої освіти Третій рівень вищої освіти, НРК – 8 рівень, QF-LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл Спеціальність: освітня програма 221 Стоматологія: Стоматологія Рік навчання 2022 Семестр один семестр Форма навчання денна, вечірня Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Лахтін Юрій Володимирович
Контактна інформація викладача	Лахтін Юрій Володимирович, д. мед. н., професор. y.lahtin@med.sumdu.edu.ua
Час та місце проведення консультацій	кожна п'ятниця тижня 16:00-18:00. Стоматологічний корпус медичного інституту, ауд. С-200
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	Лахтін Ю.В. - https://meet.google.com/zbw-svom-zfq
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/b61793614acb05e9edb3e967fabd5922485294
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	1. Особистий кабінет викладача. 2. Viber за номером телефону викладача
<p>ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p>	
Політика щодо відвідування	Відвідування занять обов'язкове. Відсутність на заняттях з поважної причини - документ пред'явити в Інститут підготовки кадрів вищої кваліфікації, з неповажної - заява для відпрацювання, яка підписується завідувачем кафедри. Після отримання інститутом документа/заяви видається розпорядження по Інституту про відпрацювання з поважної/неповажної причини. Попущені заняття відпрацьовуються за темою пропуску година в годину. Форма одягу на занятті - медичний халат/костюм, шапочка, змінне взуття, засоби індивідуального захисту (маска, рукавички гумові). Без медичної форми здобувачі на заняття не допускаються, пропуск вважається з неповажної причини.
Політика оцінювання	Оцінювання дисципліни відбувається за 4-бальною Національною шкалою та Шкалою оцінювання в ECTS

<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Згідно ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті - http://surl.li/skzx</p>
<p>Політика щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції.</p> <p>За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.</p>
<p>Політика щодо академічної доброчесності</p>	<p>Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної доброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.</p> <p>У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті; - надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно; - не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення; - призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно; - відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.